

mecliste.org aylık bülteni

BU SAYIDA:

Yasama Sözlüğü

Sayılarla Meclis: Yasama

Sayılarla Meclis: Denetim

Kasım'da Yasama

Gündem Dışı

Merhaba,

Meclis'in yasama ve denetim faaliyetleri hakkında nicel veriler sunarak, işleyişini yalın bir dille aktarma hedefiyle her ay sizlerle buluşturduğumuz mecliste.org bültenimizin Kasım sayısı yayınladı.

Bültenlerimizde, kabul edilen kanunların içeriğiyle ilgili doğru ve güvenilir bilgiyi yaygınlaştırırken, Meclis'in yasama, denetim ve temsil işlevleri dışında yaşanan gündemini de ele alıyoruz. Bu ayki bültenimizde toplam 51 kanunun, 61 maddesinde değişikliğe neden olan torba kanunlar, önergelere ilişkin sayısal veriler, MHP Genel Başkan Yardımcısı Feti Yıldız'ın verdiği "Cinsiyet Değişikliğine Karşı Kanun Teklifi" ile CHP'nin kadın çalışanlara regl izni verilmesini öngören kanun teklifi dikkat çekiyor. Demokrat Parti Meclis Grubu toplantı tutanaklarının erişime açılması ile 'Meclisin kedileri' ise gündem dışı başlıklarımız arasında.

mecliste.org bültenimizi her ay sizinle buluşturmak bizim için önemli çünkü Meclis çatısı altında gerçekleşen her türlü faaliyet hakkında doğru ve güvenilir bilgiye sahip olmamız, yasa yapım sürecinin her aşamasının herkesin katılımını sağlayacak şeffaflıkta olması, demokrasinin gereği olduğu kadar milletin iradesinin temsilcisi olan Meclis'in de daha etkin ve güçlü çalışabilmesinin gereği. Katılımcı ve şeffaf ve dolayısıyla daha etkin ve güçlü çalışan bir Meclis ise bu çatı altında gerçekleştirilen her türlü faaliyetin hepimiz tarafından sahiplenilmesi anlamına geliyor.

Bültenimizde yer alan; gündemdeki 'Yasama Terimleri Sözlüğü', Meclisin yasama ve denetim mekanizmalarını istatistiklerle irdelediğimiz 'Sayılarla Meclis', çıkan kanunları ve kamuoyunda ses getirmiş kanun tekliflerini derlediğimiz 'Kasım'da Yasama' ve 'Gündem Dışı' başlıklarının detaylarını sizlere sunuyoruz.

YASAMA SÖZLÜĞÜ

Çerçeve Kanun: Kod kanunlara hüküm ya da madde ekleyen, bazı maddeleri yürürlükten kaldıran, bazı madde ya da hükümlerini değiştiren kanundur. Örneğin 'Vergi Usul Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun' bir çerçeve kanundur.

Esas Komisyon: Nihai kararı veren ve raporu Genel Kurul görüşmelerinde esas olacak komisyondur. Kanun tekliflerinin Meclis Başkanlığınca komisyonlara havalesi sırasında hangi komisyonun esas komisyon olacağı belirlenir.

Genel Görüşme: Toplum ve devlet faaliyetlerini ilgilendiren belli bir konunun Meclis Genel Kurulunda görüşülmesidir. Önemli toplumsal, siyasal, ekonomik sorunlar ve dış politika konuları üzerinde genel görüşme açılabilir. Genel görüşme açılması siyasi parti grupları veya en az 20 milletvekili tarafından yazılı bir önergeyle istenir. Genel görüşme sonucunda herhangi bir oylama yapılmaz, karar alınmaz.

Karma Komisyon: Anayasa ve Adalet komisyonları üyelerinden oluşan, milletvekillerinin yasama dokunulmazlıklarının kaldırılmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı tekerelerini karara bağlayan ve milletvekillerinin devamsızlığı durumunu inceleyen komisyon ile Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyelerinden oluşan ve kamu denetçilerini seçen, Kamu Başdenetçisi için üç aday Genel Kurul'a sunan ve Kamu Denetçiliği Kurumu'nun her takvim yılı sonunda, yürüttüğü faaliyetleri ve önerilerini kapsayan raporunu inceleyerek Genel Kurul'a sunan komisyondur.

Kod Kanun: Belirli bir alanda yeni baştan düzenleme yapan kanunlardır. Örneğin Çevre Kanunu bir kod kanun, bu Kanun'da değişiklik öngören kanun ise çerçeve kanundur.

Torba Kanun: Zorunluluk olmadığı halde birden fazla kanunda değişiklik öngören kanundur. Birden fazla kanun maddesinde değişiklik yaptığı için adında "bazı kanunlarda değişiklik", "çeşitli kanunlarda değişiklik" gibi ifadelerle yer verilir.

Uluslararası Anlaşma: Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılan anlaşmadır. Anayasa'nın 90. maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, TBMM'nin, bunların onaylanmasını kanunla uygun bulması gerekir (Any. Md. 90).

Yazılı Soru Önergesi: Kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin; kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen, yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkan yardımcılarını ve bakanlara ilettikleri sorulardır.

Ek Bütçe: Genellikle olağanüstü nedenlere bağlı olarak merkezi yönetim bütçesinde öngörülenden yüksek harcama artışları ya da gelir azalışları sonucunda cumhurbaşkanınca hazırlanan ve Meclis tarafından onaylanan bütçe kanunudur.

Geçici Olarak Çıkarma: Meclis içtüzüğü'nün onüçüncü kısmında yer alan ve milletvekillerine verilen disiplin cezalarından üçüncüsüdür. Şu hallerde verilir:

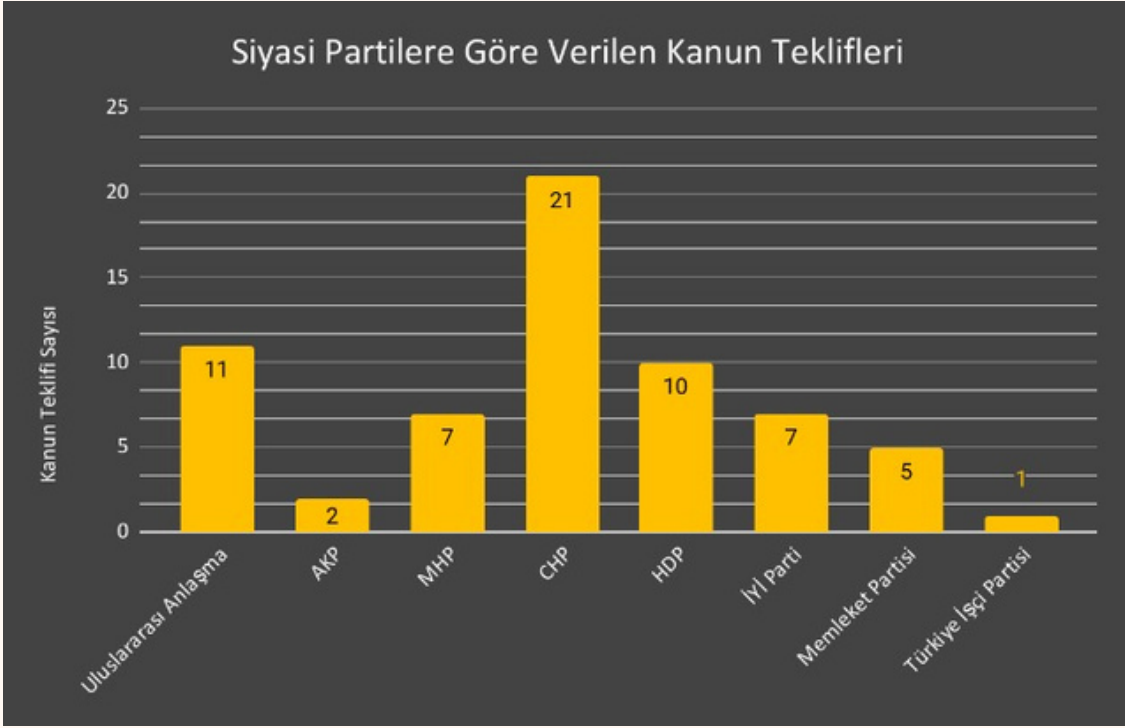
- Aynı birleşim sırasında üç kere kınama cezasına uğramak;
- Bir ay içinde beş kere kınama cezası almak;
- Görüşmeler sırasında Cumhurbaşkanına, Türkiye Büyük Millet Meclisine, Başkanına, Başkanlık Divanına, Başkanlık görevini yerine getiren Başkanvekiline, milletvekiline, Türk Milletinin tarihine ve ortak geçmişine, Anayasanın ilk dört maddesinde çerçevesi çizilen Anayasal düzene hakaret etmek ve sövmek, Türkiye Cumhuriyetinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü esasında Anayasada düzenlenen idari yapısına aykırı tanımlamalar yapmak;
- Görüşmeler sırasında halkı veya Devlet kuvvetlerini yahut kamu organ, kuruluş ve görevlilerini kanun dışı hareketlere, ayaklanmaya veya Anayasa hükümlerini bozmaya teşvik veya tahrik etmek;
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna ve komisyonlara silahlı olarak girmek;
- Meclis yapıları yahut eklentileri içinde yasak bir eylemde bulunmak;
- Fiili saldırıda bulunmak.

SAYILARLA MECLİS: YASAMA

Kasım ayında toplam **4 kanun** geçti. Bu kanunların tümü **torba kanundu**.

Geçen torba kanunlar, toplam **51 kanunun, 61 maddesinde değişikliğe** sebep oldu.

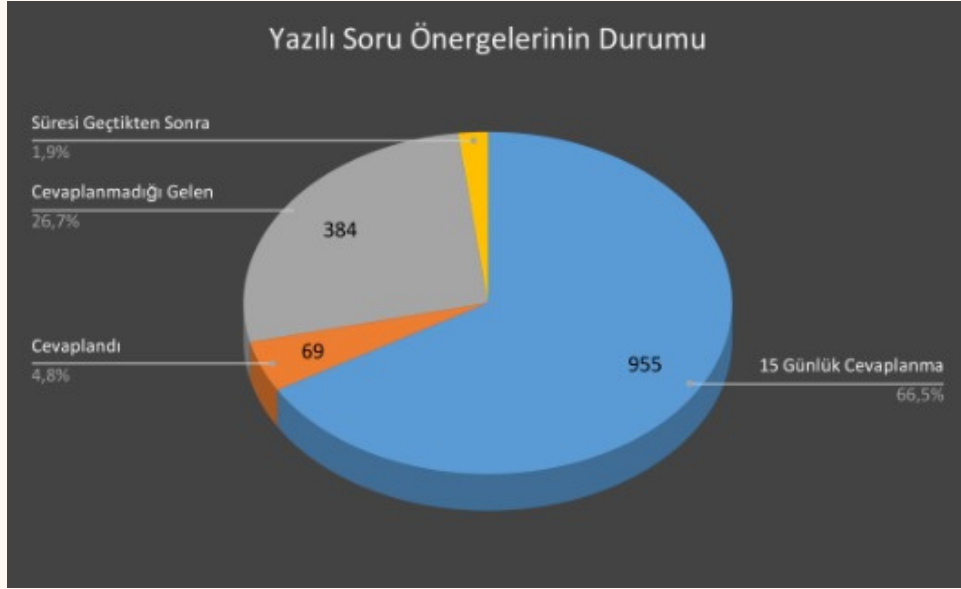
Toplam **64 kanun teklifi** verildi. Verilen tekliflerin **2'si AK Parti'ye, 21'i Cumhuriyet Halk Partisi'ne, 10'u Halkların Demokratik Partisi'ne, 7'si İYİ Parti'ye, 7'si Milliyetçi Hareket Partisi'ne, 5'i Memleket Partisi'ne, 1'i Türkiye İşçi Partisi'ne aitti**. Ayrıca **Meclis Başkanı Mustafa Şentop** tarafından **11 Uluslararası Anlaşmaların Onaylanmasına Dair Kanun** teklifi verildi.

Bu ay **5 esas komisyon** raporunu verdi. Bu raporların **2'si Dışişleri Komisyonu, 1'i İçişleri Komisyonu, 1'i Plan ve Bütçe Komisyonu, 1'i de Adalet Komisyonu** tarafından verildi. Ayrıca **Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon, HDP Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in** "Genel Kurulun Birleşimlerine Özürsüz veya İzinsiz Katılmaması Sebebiyle Gerekli Değerlendirmenin Yapılması İçin Başkanlık Divanının Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi"ni görüşerek raporunu bildirdi.

SAYILARLA MECLİS: DENETİM

Bu ay toplam **1436 yazılı soru önergesi** verildi. Bu önergelerin **69'u cevaplandı**, **28'i süresi geçtikten sonra cevaplandı**, **384'ünün cevaplanmadığı** gelen kağıtlarda ilan edildi.

Toplam **144 meclis araştırma önergesi** verildi. Önergelerin **tümü henüz gündemde**.

Bu ay hiç genel görüşme önergesi verilmedi.

KASIM'DA YASAMA

m

3 Kasım 2022

GELİR VERGİSİ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN (no. 7420)**TORBA KANUN**

- İşverenlerce, işyerinde yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 51 TL'yi aşmayan kısmı istisna kapsamına alınacak.
- İşverenler tarafından çalışanlara elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olarak yapılan ödemelerde gelir vergisi muafiyeti getirildi.

23 Kasım 2022

POLİS YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN (no. 7422)**TORBA KANUN**

- Polis Akademisi Başkanlığı bünyesinde lisans eğitimi veren İç Güvenlik Fakültesi kurulacak ve 3 ay içinde yapılacak atamalarla kadroları tamamlanacak. Fakültede eğitim alanlar, eğitim süresinin iki katı süreyle mecburi hizmetle yükümlü olacak.
- Polis Amirleri Eğitimi Merkezinde, en az 4 yıl süreli fakülte mezunlarından yapılacak sınavda başarılı olanlara ilk derece amirlik eğitimi verilecek.
- Şehitlerin ana, baba, eş ve çocuklarına intikal eden silah ruhsatlarında süre kaydı aranmayacak.
- Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin ödevleri, hak ve sorumlulukları, personel tarafından uyulması gereken kurallar, sahip olunması gereken vasıflar ve diğer hususlar İçişleri Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenecek.
- Teklifte, Jandarma Asayiş Vakfı, Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile ilişkilerine Dair Kanun kapsamı dışına çıkarılacak.

16 Kasım 2022

VERGİ USUL KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN (no. 7421)**TORBA KANUN**

- Fiyat istikrarının kalıcı olarak tesis edilmesine ve sürdürülmesine katkı sağlamak amacıyla Fiyat İstikrarı Komitesi kuruldu.
- Sosyal denge tazminatı ödediği tespit edilen il özel idareleri, belediyeler, büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşlar ile mahalli idare birliklerinin sorumluları hakkında yapılan ödemeler nedeniyle idari veya mali yargılama ve takibat yapılamayacak, başlamış olanlar işleminden kaldırılacak.
- Kamu ihale uzman yardımcılığına atanacakların, atama sınavının yapıldığı yılın ocak ayının ilk günü itibarıyla 35 yaşını doldurmamış olmaları gerekecek.
- Maden kazalarında ölen işçilerin hak sahiplerine aylık bağlanacak.

30 Kasım 2022

TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOL PİYASASININ DÜZENLENMESİNE DAİR KANUN İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN (no. 7423)**TORBA KANUN**

- "Ürün İzleme Sistemi'ne müdahale ederek belge, bilgi veya verilerin iletilmesini önleyenler ya da bunların gerçeğe uygun olmayan şekilde iletilmesine neden olanlara 3 yıldan 8 yıla kadar hapis cezası verilecek.
- Makaron, yaprak sigara kağıdı ve sigara filtresi üretmek isteyenler için yıllık 2 milyar adet üretim kapasitesine sahip tesis kurma zorunluluğu getirilecek.
- Tütün, tütün mamulleri ve alkollü içecekler piyasasında üreticilerden 50 milyon liraya kadar teminat alınacak.
- Tarım ve Orman Bakanlığından yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara 2 yıldan 5 yıla kadar hapis cezası verilecek.
- Son sinyal alınmasından itibaren kesintisiz 1 yıl boyunca sinyal alınamayan cep telefonlarının IMEI'leri (Uluslararası Mobil Cihaz Kodu) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından pasife alınacak.

KASIM'DA YASAMA

MHP Genel Başkan Yardımcısından Cinsiyet Değişikliğine Karşı Kanun Teklifi

MHP Genel Başkan Yardımcısı Feti Yıldız, tıbbi zorunluluk dışında cinsiyet değişikliğini yasaklayan bir kanun teklifi hazırladı. Yıldız, çok tartışılan başörtüsü düzenlenmesindeki aile birliği ile ilgili değişiklik önerisini hatırlatarak cinsiyet değişikliğini yasaklayan teklifin aile birliği değişiklik önergesi ile birbirini tamamlayacağını savundu. Yıldız ayrıca olası LGBT propagandalarını engellemek istediklerini de söyledi. Teklifin, önümüzdeki günlerde Meclis Başkanlığına sunulması bekleniyor.

CHP'li Tanal'dan Kadın Çalışanlara Regl İzni İçin Kanun Teklifi

CHP İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, kadın işçi ve memurlara regl izni verilmesi amacıyla 'Devlet Memurları Kanunu ile İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi' hazırladı. Meclis Başkanlığına verilen teklife göre kadın işçi ve memurlar, regl başlangıç tarihinden itibaren ayda bir iş günü izinli sayılacak. İkinci günlük izin ise talep halinde işveren ya da kurum tarafından verilebilecek. Teklifin gerekçesinde, kadın hakları mücadelesinin tarihçesi hatırlatıldı.

Mustafa Şentop'tan 'Komisyonlar Kanun Teklifi Versin' Önerisi

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, 2023 bütçesi görüşmeleri sırasında komisyonların daha fazla inisiyatif alması gerektiğini ve yasama sürecine kanun teklifi vererek katılması gerektiğini söyledi. Yeni bir içtüzük çalışmasının da şart olduğunu dile getiren Şentop, komisyonların aynı zamanda 'dinleme' yetkisine sahip olması gerektiği konusunda da öneride bulundu.

GÜNDEM DIŞI

Meclis, Demokrat Parti Grup Toplantı Tutanaklarını Erişime Açtı, Anadolu Ajansı

Meclis Başkanlığı, Demokrat Parti (DP) Meclis Grubu toplantı tutanaklarını elektronik ortamda araştırmacıların erişimine açtı. TBMM Kütüphane ve Arşiv Hizmetleri Başkanlığının, nadir kitaplar koleksiyonunda mikrofilm olarak yer alan 260 ciltlik "DP Meclis Grubu Müzakere Zabıtları" dijital ortama taşındı.

Daktilo ile kaydedilen tutanakların özetleri ve ruznameleri ayrıca çalışma yapılarak kelime taraması ile araştırma yapılabilir hale getirildi.

DP'nin, iktidara geldiği 1950'den başlayarak 1960 askeri darbesine kadar yaptığı Meclis Grubu toplantılarını içeren tutanaklar, Cumhuriyet tarihi boyunca bir partinin eldeki tek Meclis Grubu toplantı tutanakları olması dolayısıyla özel önem taşıyor.

Tutanaklar, dönemin siyasi yapısını ve demokrasi süreçlerini inceleyenler için özgün arşiv belgesi niteliğinde. DP milletvekillerinin şikayet konuları, parti içi farklı tutumları ve görüş ayrılıklarının incelenebildiği tutanaklarda, çok partili demokrasi tarihi açısından muhalefet-iktidar ilişkilerinin seyri de gözlemlenebiliyor.

Haberin Kaynađı:

<https://www.aa.com.tr/tr/politika/meclis-demokrat-parti-grup-toplanti-tutanaklarini-erisime-acti/2742600>

Meclis Bahçesinde 55 Sokak Kedisi Yaşıyor, Gazete duvaR

Türkiye Büyük Millet Meclisi, 55 sokak kedisine de ev sahipliği yapıyor. Kedilerin bakımını üstlenen personellerden Nur Küçük, "Onlar bizim afacanlarımız. Afacanlarımız Meclisimize ayrı bir hava katıyor. Burası onların da yuvası" diyor.

Seralar ve Fidanlık Bölümü personelinin bakımını üstlendiği kediler, Meclis yerleşkesindeki 8 ayrı noktada besleniyor. DHA'nın aktardığı bilgiye göre yaralı ve hasta kedilerin tedavisi ise imzalanan protokol kapsamında Ankara Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi tarafından yürütülüyor.

Buradaki yuvalarda yaşamını sürdüren kediler, milletvekilleri ve personel ile birlikte ziyaretçilerin de ilgisini görüyor.

Küçük, yavru kediler ve yetişkin kediler için ayrı ayrı mama aldıklarını, kış öncesi mamaların da depoladığını belirtiyor. Meclis'te geçen ay bir kedinin de doğum yaptığını söyleyen Küçük, şunları ekledi:

"Çiçek ismindeki kedimiz geçtiğimiz ay doğum yaptı ve üçüz kedilerini dünyaya getirdi. Biz de 3 yavrumuzun adını Menekşe, Gül ve Kasımpatı koyduk. Onlara burada özel bir odada bakıyoruz. Anneleri bir aydır emziriyor ve artık yavaş yavaş süttten kesilmeye başladıkları için mama vermeye de başladık."

Haberin Kaynađı:

<https://www.gazeteduvar.com.tr/meclis-bahcesinde-55-sokak-kedisi-yasiyor-galeri-1583263>

